

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2021/2022-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára.

A pszichológiai MA szakon készítendő diplomamunka kutatási részének követelményei

Tartalmi követelmények	
A diplomamunka célja	A diplomamunka kutatási része önállóan végigvitt, vagy javarészt a hallgató tevékenységéből származó, a szakterület korábbi kutatásaihoz hozzájáruló tudományos munka. Célja, hogy a hallgató jártasságát és alkotóképességét bizonyítsa a pszichológia adott területén, elmélyüljön egy kiválasztott kérdésben és bemutassa, hogy képes az általa megtervezett tudományos kutatás és közlés szakmailag igényes kivitelezésére.
Típusai és témái	A diplomamunka kvalitatív vagy kvantitatív megközelítésű empirikus kutatásra (pl. kísérlet, kérdőíves kutatás, megfigyelés, újraelemzés, stb.), szimulációra, szövegbányászatra, szisztematikus irodalomelemzésre, metaanalízisre vagy módszertan fejlesztésre épül. A hallgató a meghirdetett diplomamunkai témakörök alapján egyeztetni a dolgozatának témáját a témavezetővel.
A diplomamunka kötelező szerkezeti szövegegységei	
külső címoldal	Lásd a „ <i>Formai követelmények</i> ” cím alatt (1. sz. Melléklet).
belső címoldal	A belső címoldalon, az oldal tetején az intézmény, a kar és a szak neve szerepel, alatta a diplomamunka címe. Az oldal alsó harmadában bal oldalt a készítő neve, jobb oldalon a témavezető neve és beosztása. Az oldal alján, középen évszám (1. sz. Melléklet).
eredetiségnyilatkozat	A belső címoldalt követő oldal tartalmazza a hallgató eredeti aláírással ellátott nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a munka saját szellemi terméke, illetve kollaboráció esetén részletezi annak résztvevőit és a résztvevők hozzájárulását a munkához. A diplomamunka elkészítése során be kell tartani a hivatkozások és idézések szabályait. A plágiummal gyanúsítható diplomamunka szerzője ellen fegyelmi eljárás indítható.
a témavezető nyilatkozata	Az ezt követő oldalon szerepel a témavezető hozzájárulása a diplomamunka benyújtásához.
tartalomjegyzék, oldalszámozás	A diplomamunka kutatási része tartalmazza a tartalomjegyzéket és az ábrák, táblázatok listáját. Oldalszámozása folyamatos. A tartalomjegyzéket kiegészíti az ábrák, táblázatok listája.
szerkezeti felépítés, fejezetek	<i>Előszó:</i> a problématerületbe való bevezetés, a vizsgálat átfogó célja, a kutatói motiváció röviden. <i>Elméleti bevezetés:</i> a vizsgált téma bemutatása, a vonatkozó elméletek, kutatások összefoglalása, értékelése, a vizsgálandó összefüggések konceptualizálása. <i>Célkitűzések, hipotézisek:</i> a munka céljainak pontos megfogalmazása, hipotézis-tesztelés esetén pedig az elméletileg megalapozott, empirikus próbán keresztül tesztelhető elvárások kimerítő leírása.

	<p><i>Módszer:</i> a kutatási lépések, különösen is a vizsgált személyek, az alkalmazott eszközök és az empirikus adatgyűjtés menetének bemutatása. A feldolgozott esetek számának (adatbázisának) alkalmasnak kell lenni a hipotézis választott módszerrel történő vizsgálatára. Statisztikai elemzés alfejezetben foglalja össze a statisztikai stratégiát, ami alapján feldolgozza az adatokat. azokat a próbákat</p> <p><i>Eredmények:</i> az empirikus adatoknak a felhasznált módszerhez igazodó bemutatása, mely leíró elemzéssel indul (vizsgált személyek jellemzői, mért változók megoszlása) és hipotézis-tesztelés esetén a statisztikai (vagy más módszerrel történő) eredmények közlésével zárul.</p> <p><i>Megvitatás, következtetések:</i> az eredmények értelmezése, mely kitér a korábbi kutatásokkal való kapcsolatra, a vizsgálat által megválaszolt kérdésekre és felvetett új problémákra, illetve az elvégzett kutatás értékelése, erősségeinek és gyenge pontjainak bemutatása.</p>
jegyzetek, hivatkozások	A szöveg közben valamennyi, nem a szerzőtől származó állításnál jelölni kell, kitől származik. Itt csak hivatkozni kell a forrásmunkákra (névvel és a publikáció évszámával), melynek pontos adatait az irodalomjegyzékben kell megadni.
irodalomjegyzék	A hivatkozásokat és az irodalomjegyzéket az APA 6 közlési szabályai szerint kell elkészíteni (www.apastyle.org), ezt a mellékelt részletes útmutató is segíti. Az irodalomjegyzékben csak a törzsszövegben hivatkozott tanulmány szerepelhet.
Készítés és benyújtás	
Témaválasztás és -bejelentés	<p>A témabejelentés a diplomamunka témájának címszerű megjelölését tartalmazza. A hallgató által benyújtott témabejelentésen szerepelnie kell a témavezető nyilatkozatának a témavezetés vállalásáról, valamint a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője, illetve megbízottja jóváhagyásának.</p> <p>A témabejelentés határideje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a tavaszi félévi záróvizsgálóhoz a megelőző tanévben május 15. – az őszi félévi záróvizsgálóhoz a megelőző tanévben október 15.
Témavezető	Témavezető az Egyetem oktatója, tudományos kutatója, illetve nem egyetemi alkalmazott (az adott területen szakirányú végzettséggel rendelkező) szakember lehet. A témavezető csoportos, illetve egyéni tutori munkával irányítja a diplomamunka elkészítését. A témának és a témavezetőnek a kijelölésekor a szakért felelős oktatási egység vezetője delegálhatja ennek a feladatát a téma vezetésében érintett specializáció felelősére. Az együttműködés kereteiről, feltételeiről a témabejelentkezéskor tájékoztatja a hozzá jelentkező hallgatót.
Konzultáció	A diplomamunka kutatási részének készítését a témavezetővel való rendszeres (legalább havonta egyszeri) konzultáció segíti. A hallgató csak a témavezető írásbeli hozzájárulásával nyújthatja be bírálatra a diplomamunkáját.
Benyújtás	A diplomamunka kutatási részét elektronikusan kell feltöltenie a hallgatónak az elektronikus tárolásra és kezelésre alkalmas elektronikus rendszerbe záróvizsgájának vizsgaidőszaka előtt, szükség esetén kérelmezve annak titkosítását.

	<p>A diplomamunka benyújtásának határideje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az őszi félévben: november 20. – a tavaszi félévben: április 20. <p>Késedelmes szakdolgozat esetén a maximálisan megadható késedelmi idő két hét lehet.</p> <p>A diplomamunka benyújtása etikai engedély köteles.</p>
Bírálat	
bíráló, a bírálat folyamata	<p>A diplomamunka kutatási részét a témavezető és egy kijelölt másodolvasó értékeli megadott szempontok szerint írásban, a két bíráló konzultálhat a bírálat és jegy vonatkozásában. Indokolt esetben a specializáció felelőse kijelölhet más bírálót. A diplomamunka kutatási részének jegyét ezen értékelések átlaga adja az alábbi kiegészítő rendelkezésekkel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ha a kutatási rész két bírálatának jegye átlagolás után elégtelen (<i>átlag=1-1,50 - ez fennállhat, ha mindkét bírálat elégtelen, vagy, ha az egyik elégtelen, a másik pedig elégséges</i>), a diploma kutatási része védeésre bocsájítása nem lehetséges, a hallgatónak újra el kell készítenie a kutatási részt a HKR 77. § szerinti jóváhagyási eljárás után, azzal a feltétellel, hogy ebben az esetben az ott meghatározott időbeli korlátozás nem alkalmazható. Megismételt szakdolgozat esetén a hallgató leghamarabb a következő záróvizsga-időszakra jelentkezhet. A legalább elégséges (<i>a szakdolgozat átlaga legalább 2-es</i>) érdemjeggyel minősített szakdolgozat javítására nincs lehetőség. 2. Amennyiben a kutatási rész egyik bírálata elégtelen (1), a másik pedig legalább közepes (3), akkor a hallgató által végzett specializáció felelőse köteles kijelölni harmadik bírálót. Amennyiben a harmadik bíráló is elégtelennek minősíti a kutatási részt, azaz két elégtelen bírálat esetén, a kutatási rész elégtelen minősítést kap. Ebben az esetben a kutatási rész védeésre nem bocsájtható, a hallgatónak újra el kell készítenie a diplomamunka kutatási részét az 1. pontban leírtak szerint. Ezzel együtt értelemszerűen a védeés szóbeli részén sem vehet részt. A kutatási rész végső értékelésébe a felkért további bírálók esetén valamennyi bírálói értékelés együtt átlagolódik. <p>A Kutatási szakdolgozat az abszolutórium megszerzéséhez kötelezően teljesítendő tárgy, aminek a teljesítési követelménye a kutatási szakdolgozat benyújtása. A Kutatási szakdolgozat tárgy értékelése a két bíráló által adott jegy átlaga. Amennyiben a két bíráló jegye között egy jegy eltérés van, akkor a témavezető dönthet, hogy a két bíráló jegyének átlagolása után a kerekítés felfelé vagy lefelé történjen. Minden más esetben az átlagoleredmény kerül be a Neptunba. Az értékelését tartalmazó bírálatokat a dolgozathoz csatolni kell.</p> <p>A bírálók az értékelésen felül 2-2 témát fogalmazznak meg, amit a jelölt a bírálattal együtt megkap, hogy fel tudjon készülni a 4 témából. Ezekből a záróvizsga-bizottság egyet kiválaszt, aminek a kifejtését kéri a vizsgán. A bírálatot a záróvizsga időpontját megelőzően</p>

	<p>legalább két héttel átveheti a hallgató az illetékes tanszéken.</p> <p>A szakdolgozat diplomavédésen kialakuló végső értékelése: az alkalmazott és a kutatási rész bírálói által adott jegyek és a két rész védésének átlaga. A védés jegye: a prezentálás és a részkérdésekre adott felelet alapján alakul ki.</p>
a bírálókat szempontjai	<ul style="list-style-type: none"> – a választott téma, a dolgozat célkitűzéseinek indoklottsága; – a szakirodalmi háttér bemutatása, az elemzés-értelmezés-alkalmazás színvonala; – a vizsgált kérdés újszerűsége-megalapozottsága, a hipotézis(ek) szabatos megfogalmazása; – megfelelő kutatási módszer(ek), statisztikai hipotézisellenőrző eljárás(ok) választása, s azok alkalmazásának világos bemutatása; – az eredmények áttekinthető, statisztikai-módszertani és szakterületi szempontból is megalapozott bemutatása; – a saját eredmények elhelyezése a téma kutatásában, önreflexió a vizsgálat erősségeire, gyenge pontjaira, kitekintés; – etikai, formai és stiláris megfelelés.
szóbeli védés	<ul style="list-style-type: none"> – a vizsgált kérdés, probléma lényegét kiemelő összefoglalása, annak bemutatása, hogy miként járul hozzá a dolgozat a területen korábban végzett kutatásokhoz; – a diplomamunkáról született bírálói vélemények (témavezető és másodolvasó) figyelembevételével önreflexió az elvégzett munkával kapcsolatosan, a diplomamunka előnyös oldalainak és gyenge pontjainak bemutatása; – a szakzáró vizsga részét képezi a védés mellett a bírálók által megfogalmazott témakörök egyikének kifejtése is. <p>Amennyiben a kutatási rész védése elégtelen, szakmai feleletet már nem tehet a hallgató, hanem a következő záróvizsga-időszakban ismételteti meg védését és tehet szakmai feleletet, vagy, ha tesz is szakmai feleletet, akkor annak a jegyét a fenti esetben nem viheti magával, hanem újabb szakmai feleletet kell tennie a következő záróvizsga időszakban. Ennek az újraismétlése két éven belül kell bekövetkeznie. A hallgatónak jogában áll további konzultációt igénybe venni témavezetőjétől.</p>
OTDK keretében fődíjat vagy első díjat nyert pályamunka	<p>Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián fődíjat vagy első díjat nyert pályamunka kutatási részként történő elfogadását minden esetben kérvényezni kell a szakgazdánál. A szakgazda engedélyezheti, hogy az I. helyezett pályamunka külön bíráló nélkül, jeles minősítéssel elfogadásra kerüljön kutatási részként. A kutatási rész a két bírálói jegy helyett automatikusan megkaphatja a jeles értékelést, azonban a szakdolgozónak részt kell vennie a védésen, el kell készítenie az alkalmazott részt, illetve szakmai feleletet kell tennie, melyekre külön értékelést kap. A diplomamunkának ebben az esetben is meg kell felelnie az előírt formai követelményeknek, azzal a kivétellel, hogy a konzultációs lap helyett itt szerepeljen a témavezető és intézetvezető által aláírt űrlap. Több szerző esetén a szerzőknek nyilatkoznuk kell a szerzőségről.</p>
Formai követelmények	
Terjedelem	A diplomamunka kutatási részének terjedelme minimum 4000maximum 8000 szó absztrakt, irodalomjegyzék, ábrák és

	táblázatok, valamint mellékletek nélkül. A diplomamunka kutatási része mind formai, mind tartalmi szempontból a tudományos közlemények közzétételi feltételei alapján készítenők el (www.apastyle.org). A terjedelmi korlátoktól csak speciális esetben (pl. metaanalízis készítése) a specializáció felelősének írásos engedélyével lehet eltérni.
Betűtípus, betűméret, sortáv	Times New Roman, 12-es betűnagyság, szimpla sortávolság.
Margók	Valamennyi margó esetében 2,5 cm.
Nyelv	A diplomamunka kutatási része magyar (vagy a témavezetővel egyeztetve angol) nyelven készíthető.
Elektronikus formátum	A diplomamunka kutatási részét elektronikusan kell feltölteni a hallgatónak az elektronikus tárolásra és kezelésre alkalmas elektronikus rendszerbe záróvizsgájának vizsgaidőszaka előtt, szükség esetén kérelmezve annak titkosítását. A borítón az oldal tetején az intézmény, a kar, és a szak neve szerepel. Alatta a „Diplomamunka” majd „Kutatási rész” megnevezés. Az oldal alsó harmadában bal oldalt a készítő neve. Az oldal alján, középen évszám (1. sz. Melléklet).

Pszichológia MA (és egységes egyetemi) képzésben készült diplomamunka kutatási része. Részletes követelmények, segítség az elkészítéshez

Az elméleti bevezetésről részletesebben

A témára vonatkozó elméleti összefoglalót fontos kiegészíteni a kutató által vizsgált kérdés bemutatásával és a vizsgált jelenség konceptualizálásával. A cél a vizsgált területen folytatott elmélyült, a korábbi eredményeket értékelő, saját szakmai álláspontot kialakító szakirodalmi tájékozódás bemutatása, a vizsgált kérdés érvényének elméleti alátámasztása. A szakirodalmi összefoglaló fókuszában a diplomamunka által feldolgozott saját téma áll, ennek fényében kell bemutatásra kerülnie a vonatkozó szakirodalomnak. Általában az elméleti bevezetés az általánosabb elméleti kiindulópontok és fogalmi tisztázás fokozatosan szűkít magára a vizsgált jelenségre

A hipotézisekről részletesebben

A hipotézis tartalmazza a kutató elképzelését a kutatási kérdésben szereplő változókra, azok kapcsolatára vonatkozóan, hozzájárul a vizsgált jelenség alaposabb megismeréséhez. A hipotézis származhat a gyakorlat tapasztalataiból, ill. elméleti tételek kritikai értékeléséből. A szakszerű hipotézisalkotás következménye: a magyarázó erő, a világos, egyértelmű, tömör ítélet formájában történő megfogalmazás, az igazolhatóság (elvethetőség), a módszertani megvalósíthatóság. Hipotézis-tesztelés esetén a hipotézisek lehetnek egymással összefüggőek, akár hierarchikusan szervezettek is.

A módszerekről részletesebben

A módszer leírása a vizsgálati terv megvalósításának részletes dokumentációja, amely „használati útmutatóként” szolgál nemcsak a vizsgálat reprodukálásához vagy későbbi továbbfejlesztéséhez, hanem a kapott eredmények kritikai elemzéséhez is. Az áttekinthetőség érdekében javasolt a következő alfejezetekre osztani: Kísérleti/vizsgálati személyek; MÉRŐESZKÖZÖK (skálák, berendezés, ingeranyag), Eljárás. Ezek mellett a tipikus alfejezetek mellett más fejezetcímek is előfordulhatnak.

Kísérleti/vizsgálati személyek

A vizsgálat populációjának, a vizsgálati/megfigyelési egységnek a meghatározását és jellemzését (átlagéletkor, életkori tartomány, nemek aránya és minden más, a konkrét vizsgálat szempontjából fontos paraméter) foglalja magába. Ismerteti a mintaválasztás módját és kritériumait. A választott empirikus módszer sajátosságainak, a vizsgált hipotézisek és alkalmazott statisztikai eljárások minimum követelményeinek megfelelő számú résztvevő adatait javasolt a műhelymunkához (akár más műhelymunkásokkal, oktatókkal, kutatókkal együttműködve) összegyűjteni. A hipotézis-tesztelés értékéből levon, ha felvett minta nagysága nem elégséges a megfogalmazott hipotézisek ellenőrzéséhez.

MÉRŐESZKÖZÖK (skálák, berendezések, ingeranyag)

A használt mérőeszközök, berendezés, ingeranyagok részletes leírását tartalmazza. A speciális berendezéshez nem kötött mérőeszközök (pl. teszt, attitűdskála) esetén az elkészítésére vonatkozó szakirodalmi hivatkozást kell feltüntetni annak érdekében, hogy az olvasó ugyanezt a tesztet, skálát be tudja szerezni. A kereskedelmi forgalomban lévő berendezésnél a gyártó cég nevét és a modell típusszámát kell megadni (pl. számítógépes programok). Az ingeranyagok esetén ezek paramétereit javasolt megadni (pl. a vetített filmrészletek vagy ingeranyagként szolgáló zenék paramétereit).

Azokat a tesztek, kérdőíveket, melyek esetén a forrás megjelölhető (pl. szerzői joghoz kapcsolódik) nem kell külön csatolni a mellékletben, elegendő a forrás megjelölése. Csak abban az esetben szükséges a mellékletben a teljes tesztet, kérdőívet bemutatni, amennyiben nem ismert a forrása. A külön rendelésre készült eszközről részletes leírást kell adni, illetve bonyolult eszköz

esetén rajzot vagy fényképet ajánlatos mellékelni. Az exponált ingeranyagot (pl. képeket) is javasolt a mellékletben csatolni.

Eljárás

A résztvevőknek adott instrukciókat és/vagy ingerfeltételeket és a regisztrált reakciókat és az adatok rögzítésének mikéntjét tartalmazza. Jól követhető és takarékos lírása annak, hogy hogyan zajlott le a kísérlet/vizsgálat. Kérdőíves vizsgálat esetén az alkalmazott módszer megbízhatóságát és érvényességét is itt kell bemutatni.

Kvalitatív kutatás (pl. fókuszcsoportos vizsgálat, mélyinterjú) esetén az eljárás menetének részletes bemutatása során le kell írni pontosan az adatnyerés módját (milyen projektív technikákkal, vizuális ingerekkel, történetalkotási, narratívum-elemzési technikákkal, szimbólumokkal, fantáziaképekkel, stb. dolgozott a kutató). Amennyiben lehetséges, ezek csatolandók a mellékletekhez.

Statisztikai módszerek

Itt az adatok elemzésének módja (számítógépes adatfeldolgozás esetén a használt statisztikai program neve és verziószáma, statisztikai próbák) kerül bemutatásra hipotézisenként. Amennyiben az adatfeldolgozás módja nem triviális (pl. tartalomelemzés; a mért adatokból új változók képzése), azt is itt szükséges leírni. Nem kell ismertetni a statisztikai próba képletét, a statisztikai nullhipotézist, de szükséges indokolni a próba megválasztását. Az egyes vizsgálati személyek személyes adatait nem adjuk meg!

Az eredmények bemutatásáról részletesebben

A statisztikai feldolgozás eredményeinek ismertetését a leíró statisztikával kell kezdeni (pl. átlag, szórás) majd ezután következnek a hipotézisellenőrző statisztikai próbák. A szövegben megadott (pl. „...tehát a mezőfüggők csoportja lassabban tájékozódott a környezetben, mint a mezőfüggetlenek csoportja.”) vagy ábrán, táblázatban ábrázolt eredmények mellett a hipotézist ellenőrző statisztikai próba értékét, szabadságfokát, a kritériumként használt valószínűségi szintet is fel kell tüntetni (pl. $t=2,2$; szabadságfok 42; $p<0,05$ vagy: $t(42)=2,2$; $p<0,05$). A nem szignifikáns eredményeket ugyanúgy riportáljuk, mint a szignifikáns eredményeket. A statisztikai próbák megválasztását itt már nem kell újra indokolni. Az eredeti statisztikai output-kat (pl. SPSS korrelációs táblázatokat) sem a törzsszövegben, sem pedig a mellékletben nem kell bemutatni.

A fontosabb eredményeket grafikusán kell ábrázolni vagy táblázatos formában kell bemutatni. Ez esetben az ábra/tábla címében szerepelnie kell, hogy milyen adatok kerülnek bemutatásra. Az ábrákat illetve a táblázatokat azok megjelenési sorrendjében sorszámozni kell (a szövegben ez alapján utalunk rá), ha több van, akkor jó ezeket összefoglalóan egy tábla, ábrajegyzékbe foglalni a dolgozat tartalomjegyzéke után.

A dolgozat ezen fejezete kizárólag az adatok és eredmények ismertetését, bemutatását szolgálja részben számszerű, részben szöveges formában. Értelmezésükre nem itt, hanem a Megvitatás, következtetések fejezetben kerül sor.

A megvitatásról, következtetésekről részletesebben

A megvitatás célja értelmezni és értékelni a kapott eredményeket, úgy, hogy elsődleges hangsúlyt kapjon a vizsgálat feltételezése és eredménye közti kapcsolat. Javasolt egy az eredményeket összegző állítással kezdeni, amit követ az eredmények értelmezése a kutatási eredmények integrálása az elméleti bevezetőben is hivatkozott korábbi kutatásokba, elméleti-szemléleti keretbe.

Itt kerül sor a vizsgálat erősségeinek, gyenge pontjainak tárgyalására is. Azokat a jellemző hibákat kell csupán tárgyalni, amelyek a kapott eredményeket jelentősen befolyásolták. Kerülni kell a módszertani hiba következményeként való magyarázatukat, hacsak ez valóban nem indokolt.

A hivatkozásokról és az irodalomjegyzékről részletesebben (az APA 6 közlési szabályaiból kiindulva)

Szakirodalmi hivatkozások esetében a szöveg közben vagy a szerző vezetékneve után zárójelben a megjelenés évszámát vagy zárójelben a szerző vezetéknevét és vesszővel elválasztva a megjelenés évszámát, illetve az oldalszám(ok)at kell feltüntetni. Azonos szerző(k), ugyanabban az évben született több tanulmányát az évszám után írt a, b, c jelekkel kell megkülönböztetni mind a szövegben, mind az irodalomjegyzékben. Külön figyelmet érdemel a bibliográfiai adatoknak a szövegben, illetőleg az irodalomjegyzékben való egyeztetése. Minden a szövegben előforduló hivatkozásnak megtalálhatónak kell lennie az irodalomjegyzékben, amely ezeken túl nem tartalmazhat más hivatkozásokat.

Társszerzőség esetén a szövegek közötti hivatkozásnál minden szerző vezetéknevét ki kell írni (pl. Sekuler és Blake, 2000), de kettőnél több szerzős műre való többszöri hivatkozás esetén, a második hivatkozástól elegendő csak az első szerzőt hivatkozni név szerint (pl. Atkinson és mtsai, 1995). Természetesen a bibliográfiában valamennyi szerző nevét fel kell sorolni a forrásmunka által megadott sorrendben.

Azokban az esetekben, amikor a szövegközi hivatkozás egyszerre több forrásmunkára vonatkozik, érdemes a hivatkozott műveket a megjelenés éve vagy az első szerzők vezetékneve alapján sorrendbe állítani és pontosvesszővel elválasztani [pl. „Számos kiváló összefoglaló munka jelent meg a témában magyarul is (Norman és Nielsen, 1912; Loósz és Katona, 1904; Kovács, 1917).”].

Ha ugyanazon szerző több tanulmányára hivatkozunk összefoglalóan, a megjelenési évszámokat egymástól vesszővel elválasztva kell megadni: „Egyes kutatók (Malter, 1987, 1989, 1996) szerint...”

Szó szerinti idézetnél kötelező az idézőjel használata, és a szövegben, amikor az idézett szerző nevével és a mű megjelenési évszámával meg kell adni az idézett szöveg oldalszámát is. Például: „A hat hónapos csecsemők szopási sebessége megnő, ha az egymást követő hangok bármely nyelvben két különböző fonémához tartoznak ...” (Atkinson és mtsai, 1995, 261. old).

Közvetett hivatkozás esetén (csak abban az esetben, ha elérhetetlen az mű, cikk, könyv, stb., amire a dolgozatíró hivatkozik, és csak utalást olvasott rá egy másik szerzőnél) a szöveg közben a forrás szerző adatai után zárójelben oda kell írni, hogy mely szerző művében található az idézett vélekedés (idézi X, ebben az évben.) Például: „Lieberman (1982, idézi Moore, 1997) elmélete szerint ...”. Ilyenkor a legegészségesebb, ha az irodalomjegyzékben mindkét mű adatai pontosan, külön tételként szerepelnek, és az idézett mű után zárójelben feltüntetjük, kinek a tanulmányában található meg. Pl.:

Lieberman, A. M. (1982). On finding that speech is special. *American Psychologist*, 37, 148–167. (idézi Moore, 1997)

Moore, B. C. J. (1997). *An Introduction to the Psychology of Hearing*. Academic Press, San Diego.

Elfogadható azonban az is, ha a közvetett hivatkozásnál az irodalomjegyzékben csak a forrásműként szereplő munka jelenik meg (a fenti példában Moore könyve).

A közvetett hivatkozás formája a fentiekől kissé eltérhet, ha az olvasott szerzőnél nem található meg a pontos hivatkozás: ekkor a szövegben zárójelben az ismertett szerző a neve után az „é.n.” (évszám nélkül) jelölés alkalmazható: „Lieberman (é.n., idézi Moore, 1997) elmélete ...”. Ilyenkor hátul, az irodalomjegyzékben természetesen csak a kutató által olvasott szerző (példánkban Moore) szerepel.

Az irodalomjegyzékben az összes bibliográfiai adatot pontosan meg kell adni. Az irodalomjegyzékben szereplő forrásmunkák felsorolása az első szerzők neve szerinti szoros ábécé sorrendben történik. Ha ugyanazon szerző több munkája is szerepel irodalomjegyzékünkben, azokat kronológiai sorrendben kell ismertetni. Ugyanazon szerző azonos évben megjelent munkáinak

adatai a szövegközi hivatkozásnál használt, a megjelenés évével folyamatosan egybeírt a, b, c, stb. jelölés alfabetikus sorrendjében jelenjenek meg.

A magyar nyelvű hivatkozásnál nincs, az idegen nyelvű hivatkozásoknál van vessző a vezetéknev után. A tudományos fokozatokat (pl. Dr., PhD) nem jelöljük sem a szövegközi hivatkozásoknál, sem pedig az irodalomjegyzékben.

Az írott művek lelőhelyét dőlt betűvel kell írni: lelőhelynek a könyv, illetve a folyóirat címe számít. Elhangzott előadásnál nincs „lelőhely”.

- **Folyóiratcikkek esetében:**

A szerző(k) vezetékneve és keresztnévének kezdőbetűi (megjelenés éve). A cikk címe. *A folyóirat címe, kötetszám (füzetszám)*, az idézett cikk oldalszáma tól–ig. Pl.:

Compton, W.C., Smith, M.L., Cornish, K.A. és Qualls, D.L. (1996). Factor Structure of Mental Health Measures. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(2), 406–413.

- **Könyvek esetében:**

A szerző(k) vezetékneve és keresztnévének kezdőbetűi. (megjelenés éve). *A könyv címe*. Kiadó, Megjelenés helye. Pl.:

Endler, N. S., Magnusson, D. (1976a). *Interactional psychology and personality*. Washington: Hemisphere.

- **Tanulmánygyűjtemények esetén:**

Von Bertalanffy, L. (1952). Theoretical models in biology and psychology. In Krech, D., Klein, G. S. (eds) *Theoretical models and personality theory*. 155–170. Duke University Press, Durnham.

- **On-line hivatkozások esetén:**

On-line folyóiratok

A szerző(k) vezetékneve és keresztnévének kezdőbetűi (megjelenés éve). A cikk címe. *A folyóirat címe, kötetszám*, letöltve: év. hónap. nap. teljes URL vagy DOI.

Online dokumentumok

A szerző(k) vezetékneve és keresztnévének kezdőbetűi (megjelenés éve). A cikk címe. teljes URL vagy DOI. (letöltve: év. hónap. nap).

Mead, G. H. (1913). The Social Self. URL: <http://psychclassics.yorku.ca/Mead/socialself.htm> (letöltve: 2008. március 9.)

- **Konferencia-, egyetemi előadások esetén:**

A szerző(k) vezetékneve és keresztnévének kezdőbetűi (az előadás megtartásának éve) *Az előadás címe*. A kongresszus vagy rendezvény pontos neve, helye, dátuma (év, hó, nap).

A diplomamunka kutatási részének borítója és belső címlapja

**EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR
PSZICHOLÓGIA SZAK**

**DIPLOMAMUNKA
KUTATÁSI RÉSZ**

<Vezetéknév Keresztnév>

<évszám>

**EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR
PSZICHOLÓGIA SZAK**

<A diplomamunka kutatási részének címe>

<Vezetéknév Keresztnév>

Témavezető:

<Vezetéknév Keresztnév>

<beosztás>

Budapest, <évszám>